

Program Ekošola:

Okoljska vzgoja, izobraževanje
in ozaveščanje od vrtca do fakultete

Ekošola je ...

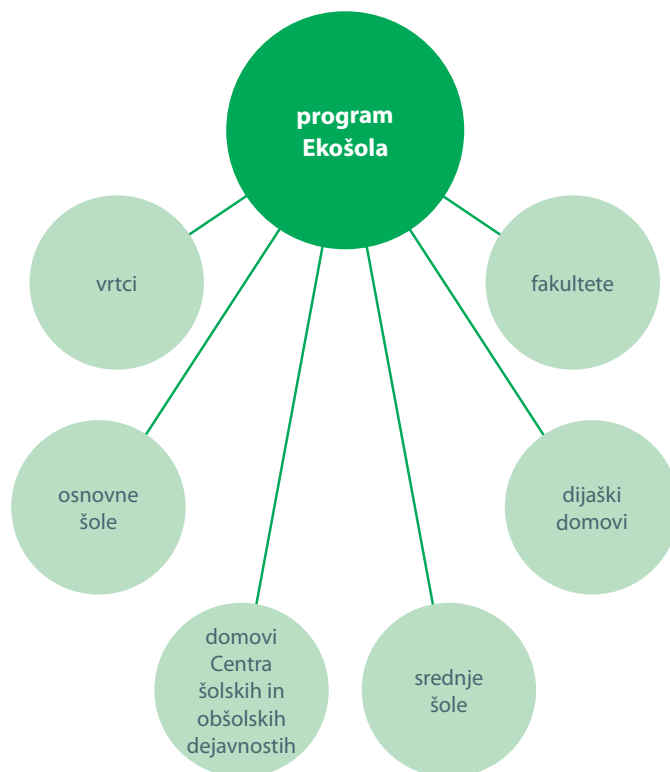
Mednarodni program Ekošola je največja mednarodna mreža otrok in vzgojiteljev ter učiteljev, ki spodbuja sistematično izvajanje okoljskih vsebin in udeležanje načel trajnostnega razvoja v vzgojnih in izobraževalnih ustanovah. Vsebinsko bogate in zanimive aktivnosti z različnih tematskih področij so zasnovane tako, da jih je mogoče izvajati kot sestavni del, kot dopolnitev ali kot popestritev učnega programa. Z njimi povezujemo različne vsebine, organizacije in posameznike iz lokalnega ter družbenega okolja, s čimer gradimo odgovoren odnos do okolja, ljudi in našega

življenja na splošno. Ustanove, ki uspešno izvedejo aktivnosti programa Ekošola po metodologiji sedmih korakov in po svojem načrtu dela, pridobijo mednarodni okoljski znak zelena zastava.

Sejem
Altermed

V program Ekošola so lahko vključene vse ustanove v vzgojnem in izobraževalnem procesu:

Kdo sodeluje?

V aktivnostih programa v posamezni ustanovi sodelujejo:

- otroci, učenci, dijaki, študentje,
- vzgojitelji, učitelji, profesorji,
- vodstvo ustanove,
- tehnično osebje.

Sajenje
skoršev
z župani

Program Ekošola spodbuja povezovanje in sodelovanje s posamezniki in organizacijami zunaj ustanove,

ki lahko pripomorejo k čim večjim učinkom dejavnosti mladih in njihovih mentorjev v lokalnem okolju in širše:

- svet ustanove,
- svet staršev,
- predstavniki lokalne skupnosti,
- strokovne organizacije,
- interesna društva in združenja iz lokalnega okolja,
- podjetja in
- druge organizacije.

Ekipno državno
tekmovanje v
Ekokvizu za OŠ

Program Ekošola izvajamo v Sloveniji v okviru društva DOVES – FEE Slovenia (Društvo za Okoljsko Vzgojo Evrope v Sloveniji) od leta 1996.

Sedem korakov do zelene zastave

Metodologija sedmih korakov je način dela v programu Ekošola, ki zagotavlja sistematično in medpredmetno povezovanje vsebin. Izvajanje aktivnosti po sedmih korakih omogoča, da ustanova pridobi mednarodno uveljavljen certifikat – zeleno zastavo kot znak izpolnjevanja kriterijev mednarodnega programa Ekošola. Metodologija je primerljiva s sistemom ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001.

EKOAKCIJSKI NAČRT

- kompas okoljskega delovanja ustanove: načrtovanje prednostnih vsebin dela in tematskih sklopov, povezovanje z učnim načrtom, dejavnostmi doma ali v lokalni skupnosti
- koraki in zadolžitve, način spremljanja uspešnosti, finančni vidik (stroški, prihranki)
- sodelovanje otrok, učencev, dijakov, študentov in mentorjev pri njegovi pripravi

DELO PO UČNEM NAČRTU

- vključevanje vsebin v obstoječi program dela, dopolnitev ali popestritev učnega načrta, medpredmetno povezovanje
- načrtovanje in medsebojno sodelovanje pedagoških in strokovnih sodelavcev

Pomembno je, da ustanove uspešno zaključijo aktivnosti, kot jih določijo v svojem ekoakcijskem načrtu, saj s tem pridobijo zeleno zastavo. Ustanove, ki so jo že pridobile, pa jo z izvajanjem aktivnosti po ekoakcijskem načrtu obdržijo.

VZPOSTAVITEV EKOODBORA

- sestava: učenci, pedagogi, vodstvo ustanove; priporočljivo: tudi predstavniki staršev
- razvoj, izvajanje in spremljanje okoljskega delovanja ustanove, predlogi in spodbujanje za izboljšave

OKOLJSKI PREGLED

- ocena okoljskega delovanja ustanove ter njenih notranjih in zunanjih vplivov, prepoznavanje in razumevanje trenutnih okoljskih razmer v ustanovi
- osnova za ekoakcijski načrt

NADZOR IN OCENJEVANJE

- spremljanje, ocenjevanje in merjenje napredka skladno z ekoakcijskim načrtom

OBVEŠČANJE IN VKLJUČEVANJE

- sodelovanje in vključevanje posameznikov na izbrani ustanovi in v širši skupnosti v izvajanje aktivnosti
- izmenjava informacij, predstavitev dosežkov v ustanovi in zunaj nje

IZDELAVA EKOLISTINE

- izjava o poslanstvu in zavezi za delovanje ustanove na okoljskem področju
- pripravijo in izdelajo jo otroci, učenci, dijaki, študentje s podporo mentorjev

Naše vsebine so ...

Za razumevanje okoljskih vsebin je pomemben celovit pristop, ki pripomore k večji ozaveščenosti in odgovornemu odnosu do okolja. Za lažjo pripravo in izvajanje ekoakcijskega načrta ter vključevanje v učni načrt aktivnosti delimo na več tematskih sklopov:

Vsaka ustanova sama določi svoje okoljske aktivnosti.

Vsako leto pripravimo program dela, s katerim opredelimo kriterije, da ustanova pridobi ali obdrži zeleno zastavo. Kljub temu pa je to le okvir – **ustanova v svojem ekoakcijskem načrtu za posamezno leto sama določi, katera so prednostna področja dela in aktivnosti**, s katerimi bo postopno izboljševala okoljsko delovanje.

V ekoakcijski načrt lahko doda tudi katerega izmed projektov in aktivnosti, ki jih pripravi s sodelovanjem partnerjev – podjetij, podpornikov, posameznih strokovnjakov in drugih, s čimer skrbimo za kakovostne vsebine dela. Najboljše zamisli in projekti so pogosto nagradjeni s finančnimi ali materialnimi nagradami. Ustanove, koordinatorje, mentorje, otroke in mlade predstavljamo prek medijev in drugih promocijskih aktivnosti.

Predstavitve izdelkov na sejmju Altermid

Kako smo organizirani?

Delovanje programa Ekošola v Sloveniji je zasnovano mrežno. Aktivnosti koordiniramo in usklajujemo **na nacionalni ravni, koordinatorji po vrstah ustanov in tematskih sklopih** pa skrbijo za nemoteno delo pri projektih, sodelujejo s koordinatorji v posameznih ustanovah, jih usmerjajo ter skrbijo za pretok informacij in znanja. Za zagotavljanje stalne podpore pri izvajanju aktivnosti po metodologiji sedmih korakov pa smo vzpostavili **tudi mrežo regijskih koordinatorjev**, ki obiskujejo ustanove, preverijo vsebine ekoakcijskega načrta in njegovo izvajanje ter seznajajo nacionalno koordinacijo z vprašanji iz lokalnega okolja ali posamezne ustanove.

Zakaj Ekošola?

Prednosti in koristi sodelovanja v programu Ekošola, kot jih opisujejo ekokoordinatorji in mentorji:

- **Celovit pristop** pri obravnavanju vsebin in **sistematičen način dela**.
- **Izboljšano okoljsko delovanje** ustanove.
- **Praktične in preproste rešitve** za različna okoljska vprašanja in teme, ki omogočajo **vidne izboljšave in prihranke** (manjša poraba vode, manjše količine končno odloženih odpadkov in podobno).
- Individualna odločitev ustanove, kaj **izbere in opredeli v ekoakcijskem načrtu** glede na svoje potrebe, zmogljivosti in priložnosti, tudi glede na lokalno okolje.
- **Stalno izobraževanje in strokovna podpora** za mentorje, **brezplačna udeležba** na letni konferenci, regijskih srečanjih, strokovnih izobraževanjih.
- Možnost **napredovanja** za mentorje in koordinatorje.
- **Preprosto in ažurno komuniciranje**: prejemanje rednih obvestil, navodil in informacij glede na vključenost v projekt in tematski sklop.

Srečanje
koordinatorjev
ekovrtev

Delavnica za
koordinatorje in
mentorje o vodnih
ekosistemi

Predstavitve
ekošol na sejmu
Altermed

Zmagovalci
Ekokviza
za OŠ

- **Mreža regijskih koordinatorjev**, ki obiščejo ustanove, odgovarjajo na vprašanja, skrbijo za pretok informacij.
- Pregledna in praktična **spletna ekoaplikacija**: vpisovanje načrta, iskanje primerov dobre prakse, spremljanje napredka.
- **Mednarodno sodelovanje** in mreženje prek mednarodne spletne ekoaplikacije Eco-Schools Connect.
- Sodelovanje v **mednarodnih natečajih** prek mreže FEE International.
- Otroci, učenci in dijaki pridobivajo **vodstvene izkušnje**, s sodelovanjem in izvajanjem aktivnosti krepijo **timsko delo**.
- **Sodelovanje s posamezniki, podjetji in organizacijami** z različnih področij: ogledi proizvodnih obratov, centrov za ravnanje z odpadki, učilnic v naravi itd.
- **Povezovanje** otrok, mladih in njihovih mentorjev s **starši, lokalno skupnostjo in strokovnjaki**.
- **Promocija ustanove in sodelujočih**: brezplačne predstavitve na izbranih dogodkih in sejmih, medijska podpora na lokalni in nacionalni ravni ter v strokovnih medijih.
- **Materialne in finančne nagrade** za najboljše projekte, ki jih omogočijo partnerji podporniki.

*Podelitev
zelenih zastav*

Ekošola v Sloveniji

V Sloveniji je v program vključenih več kot 132.000 otrok, učencev, dijakov in študentov ter 8600 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev (ekokoordinatorjev), mentorjev in projektnih vodij, vsako leto narašča tudi število sodelujočih ustanov. V šolskem letu 2013/2014 je bilo vključenih 717 ustanov iz vse Slovenije, od tega je bilo 566 prejemnikov zelenih zastav.

Podeljene zelene zastave po vrstah ustanov za šolsko leto 2013/2014

Vrtci	Osnovne šole	Domovi CŠOD	Srednje šole	Dijaški domovi	Fakultete
272	256	4	30	2	2

Ekošola po svetu

Program Ekošola globalno vodi Mednarodna fundacija za okoljsko vzgojo FEE International, ki deluje v 55 državah po vsem svetu. Vsako leto se pridružijo nove države, v že vključenih državah pa se širi mreža ustanov.

Obdobje	2005/2006	2012/2013
Število vključenih držav	33	55
Število sodelujočih otrok in učencev	4,8 milijona	več kot 13 milijonov
Število vključenih učiteljev	301.203	več kot milijon
Število vključenih ustanov	17.203	44.530

Društvo DOVES – FEE Slovenia, Program Ekošola

Zavrti 2, 1234 Mengeš

T 059 955 550 • M 031 32 33 32
info@ekosola.si • www.ekosola.si
www.ecoschools.org